

**ПРО ПІДГОТОВКУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ
БАЗОВОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
У 2023 РОЦІ**

Станом на 1 січня 2024 року в штаті базового університету працює 201 викладач (на 1 січня 2023 року – 205 викладачів). Із них 37 докторів наук, професорів, що становить 18,4% (у 2022 році – 37 докторів наук, професорів, що становило 18%). Це:

1. Біличенко Ольга Леонідівна – доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри української мови та літератури.

2. Бондаренко Володимир Іванович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти.

3. Бескорса Олена Сергіївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і практики початкової освіти.

4. Величко Владислав Євгенович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики навчання математики та методики навчання інформатики.

5. Вікторенко Ірина Леонідівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри теорії і практики початкової освіти.

6. Воронова Надія Сергіївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін.

7. Гаврілова Людмила Гаврилівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і практики початкової освіти.

8. Глуценко Володимир Андрійович – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри германської та слов'янської філології.

9. Гончар Любов Вікторівна – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри управління та адміністрування.

10.Гринько Вікторія Олександрівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри природничо-математичних дисциплін та інформатики в початковій школі.

11.Дичко Владислав Вікторович – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології.

12.Дмитрієва Ірина Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри технологій спеціальної та інклюзивної освіти.

13.Ємельяненко Ганна Дмитрівна – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін.

14.Коверга Сергій В'ячеславович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління та адміністрування.

15.Коношенко Сергій Володимирович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи.

16.Курінна Світлана Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти.

17.Мамічева Олена Володимирівна – доктор психологічних наук, професор, декан факультету спеціальної освіти.

18.Мелоян Анаїт Едуардівна – кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології.

19.Мозговий Леонід Іванович – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін.

20.Набока Ольга Георгіївна – доктор педагогічних наук, професор, перший проректор із науково-педагогічної роботи.

21.Омельченко Світлана Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, ректор університету.

22.Омельченко Марина Сергіївна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної педагогіки та інклюзії.

23.Панасенко Елліна Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології.

24.Пліско Євген Юрійович – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної роботи.

25.Пристинський Володимир Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри теоретичних та методичних основ фізичного виховання і реабілітації.

26.Саврасов Микола Володимирович – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної психології.

27.Саяпіна Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету гуманітарної та економічної освіти.

28.Співак Ярослав Олегович – доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету.

29.Стешенко Володимир Васильович – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти.

30.Топольник Яна Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки вищої школи.

31.Федь Володимир Анатолійович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін.

32.Федь Ігор Анатолійович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри теоретичних та методичних основ фізичного виховання і реабілітації.

33.Хижняк Інна Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкової, технологічної та професійної освіти.

34.Цибулько Людмила Григорівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки.

35.Чайченко Станіслав Олегович – доктор фізико-математичних наук, професор, проректор із науково-педагогічної роботи.

36.Чуйко Сергій Михайлович – доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри математики та інформатики.

37.Швидкий Сергій Миколайович – доктор історичних наук, доцент, проректор із науково-педагогічної роботи.

Серед викладачів університету 151 кандидат наук, серед яких – 126 доценти (75,1%), минулого року в ДДПУ працювало 146 кандидатів наук (71,2%).

Отже, кількість викладачів з науковими ступеннями та вченими званнями на 1 січня 2024 р. становить 93,5% (на 1 січня 2023 р. – 89,3%).

У 2023 відповідно до наказу МОН «Про затвердження рішень атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України від 25.10.2023» № 1309 від 25.10.2023 р. внесено зміни до складу спеціалізованої вченої ради Д 12.112.01 з присудження наукового ступеня доктора наук для проведення разового захисту Іванчук Сабіни Айдинівни зі спеціальностей 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти та 13.00.08 – дошкільна педагогіка. Дисертацію кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри дошкільної освіти ДДПУ Іванчук Сабіни Айдинівни було прийнято до захисту та опубліковано повідомлення про захист на сайті МОН, призначено дату захисту.

Відповідно до вимог та процедури захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, у звітному році, наказом ДДПУ № 589 від 21.12.2023 року, за результатами рішення Вченої ради ДДПУ (протокол № 4 від 21.12.2023 р.), було створено разову спеціалізовану вчену раду для захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії Дзини Лариси Сергіївни, аспірантки ДДПУ, зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. 27.12.2023 року інформацію про разову раду успішно завантажено до інформаційної системи НАЗЯВО.

У 2023 році **атестати професора** отримали 4 викладача базового університету:

- по кафедрі педагогіки – доктор педагогічних наук Цибулько Людмила Григорівна;

- по кафедрі філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін – доктор педагогічних наук Воронова Надія Сергіївна;

- по кафедрі теорії і практики початкової освіти – доктор педагогічних наук Бескорса Олена Сергіївна;

- по кафедрі спеціальної педагогіки та інклюзії – доктор психологічних наук Омельченко Марина Сергіївна.

Атестати доцента отримали 7 викладачів. Це:

- по кафедрі іноземних мов – кандидат педагогічних наук Гармаш Олена Миколаївна;
- по кафедрі управління та адміністрування – кандидат економічних наук Крутогорський Ярослав Володимирович;
- по кафедрі соціальної роботи – кандидат педагогічних наук Пліско Євген Юрійович;
- по кафедрі теорії і практики технологічної та професійної освіти – доктор філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта Погорелов Михайло Григорович;
- по кафедрі соціальної роботи – кандидат педагогічних наук Стьопкіна Аліна Сергіївна;
- по кафедрі математики та інформатики – кандидат педагогічних наук Шулик Тетяна Валеріївна;
- по кафедрі германської та слов'янської філології – кандидат філологічних наук Руденко Марина Юріївна.

У 2023 р. викладачів різних кафедр продовжували працювати над дисертаціями в аспірантурі та докторантурі ДДПУ.

У 2023 році здійснено прийом до аспірантури за такими спеціальностями:

- 011 Освітні, педагогічні науки;
- 013 Початкова освіта;
- 015 Професійна освіта;
- 033 Філософія;
- 053 Психологія;
- 071 Облік і оподаткування;
- 231 Соціальна робота.

Рішенням Вченої ради університету (наказ № 559 від 30.11.2023 р.) було відкрито докторантуру зі спеціальності 053 Психологія. Станом на 01.01.2024 р. в університеті діє докторантура за спеціальностями 033 Філософія, 053 Психологія,

231 Соціальна робота. В докторантурі зі спеціальності 231 Соціальна робота успішно навчається 1 докторант.

У травні 2023 року освітньо-наукова програма 011 Освітні, педагогічні науки підготовки докторів філософії успішно пройшла процедуру акредитації та отримала сертифікат про умовну акредитацію терміном на 1 рік (до 30.05.2024 р.); у вересні 2023 року сертифікат про умовну акредитацію терміном на 1 рік (до 26.09.2024 р.) отримала освітньо-наукова програма 053 Психологія.

До аспірантури вступили 72 особи (8 – за кошти державного бюджету, 64 – за кошти фізичних і юридичних осіб) (у 2022 р. – 31 особа, з них 9 – за кошти державного бюджету, 22 – за кошти фізичних і юридичних осіб). Загалом на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти університету навчається 119 осіб за 10 спеціальностями (в 2022 р. – 67 осіб).

У звітному році аспіранти опублікували 99 наукових праць (минулого року – 102), виступили з 71 доповіддю (у 2022 році – 63) на міжнародних і всеукраїнських конференціях.

Науковими керівниками аспірантів ДДПУ з інших закладів вищої освіти є:

1. Ситняк Роман Миколайович – кандидат філологічних наук, доцент, в.о. декана факультету романо-германських мов Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «ДДПУ».

2. Дьячок Наталя Василівна – доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «ДДПУ».

Двічі на рік – у лютому і вересні, проректором з науково-педагогічної роботи С. Чайченком та завідувачем аспірантури Т. Шульгою приймалися звіти аспірантів, індивідуально в присутності наукових керівників. Аспіранти подавали заповнений індивідуальний план з висновком наукового керівника про стан виконання, витяг з протоколу відповідної кафедри щодо звіту аспіранта про виконання індивідуального плану за відповідний період, звіт аспіранта у письмовій формі, розділи дисертацій, опубліковані та підготовлені до друку статті, дані експериментів тощо. У разі виявлення недоліків, основними з яких є -

занижене планування, відсутність чітких уявлень про структуру роботи, неточність у формулюванні теми дисертації, невиконання умов договору, тощо, встановлювались терміни їх усунення. За результатами річного звіту відділом аспірантури видавався наказ про переведення здобувачів освітньо-наукового рівня доктора філософії на наступний курс.

Наведемо статистичні дані стосовно ефективності роботи аспірантури ДДПУ починаючи з 2002 року:

2002 р. – 20%,	2013 р. – 5,3%,
2003 р. – 15%,	2014 р. – 20%.
2004 р. – 10%,	2015 р. – 13,3%,
2005 р. – 26%,	2016 р. – 23%,
2006 р. – 12%	2017 р. – 33%,
2007 р. – 16%,	2018 р. – 52%,
2008 р. – 6%,	2019 р. – 62 %,
2009 р. – 6%,	2020 р. – 61,5 %,
2010 р. – 23%,	2021 р. – 71,4 %,
2011 р. – 5%,	2022 р. – 66,7 %,
2012 р. – 26%,	2023 р. – 12,5 %.

Відсотки захищених кандидатських дисертації випускниками аспірантури:

2002 р. – 73%,	2013 р. – 59%,
2003 р. – 86%,	2014 р. – 41%.
2004 р. – 52%,	2015 р. – 29%,
2005 р. – 72%,	2016 р. – 33%,
2006 р. – 78%	2017 р. – 54 %,
2007 р. – 80%,	2018 р. – 67%,
2008 р. – 74%,	2019 р. – 75 %,
2009 р. – 59%,	2020 р. – 78,5 %,
2010 р. – 60%,	2021 р. – 71,4 %,
2011 р. – 57%,	2022 р. – 33,3 %;
2012 р. – 48%,	2023 р. – 12,5%.

Аналізуючи наведену інформацію і статистичні дані, слід відзначити, що загальна кількість викладачів в університеті продовжує скорочуватись (станом на 1 січня 2024 року – 201 викладач, станом на 1 січня 2023 року – 205 викладачів). У той же час, відсоток викладачів, які мають наукові ступені та вчені звання, підвищується: цей показник на 1 січня 2024 року – 93,5%, а на 1 січня 2023 р. –

89,3%), що зокрема, обумовлено захистом дисертації на здобуття рівня phd, отриманні 4 викладачами університету вченого звання професора та 7 викладачами вченого звання доцента.

Разом із тим, у кадровій роботі є недоліки, які, в першу чергу, полягають у відтоку кадрів (зокрема, за кордон) внаслідок зменшення навантаження та міркувань безпеки, зниженні ефективності роботи аспірантури, що обумовлена недостатнім контролем деяких наукових керівників за якістю і термінами виконання дисертаційних робіт, безвідповідальним ставленням окремих здобувачів рівня доктора філософії до виконання індивідуального плану, порушенням умов контракту.

Проректор із науково-педагогічної роботи



Станіслав ЧАЙЧЕНКО